

2. Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, souvětí souřadné

1. slučovací – a, i, ani, nebo, též, pak, ani – ani, jak – tak, jednak – jednak
 stupňovací – ba, ba i, dokonce i, nejen – ale, nejen – nýbrž
 odporovací – ale, avšak, leč, však, než, jenže, nýbrž, a přece, sice – ale
 vylučovací – buď – anebo, nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či
 příčinný – neboť, vždyť, totiž
 důsledkový – proto, a proto, tudíž, tedy, a tedy, a tak

2. Na víkend si s vámi nic domlouvat nemohu, neboť odjíždíme na chalupu. **příčinný**
 Rozbilo se mi vázání na lyžích, tudíž je musím odvézt do servisu. **důsledkový**
 Rádi k vám přijdeme a přineseme s sebou fotky z dovolené. **slučovací**
 Ještě musím být tak hodinku doma, neboť dneska dělám s bratrem úkoly já. **příčinný**
 Tancovali kolem ohně, dokonce se pokoušeli ho přeskakovat. **stupňovací**
 Buď se zeptej lektora, nebo se podívej do slovníku. **vylučovací**
 Omlouvám se za svůj pozdní příchod, ale zaspala jsem. **odporovací**
 Buď si ten knoflík přišij sám, nebo popros babičku. **vylučovací**

3. Líbí se mi jejich písničky, a proto bych šla ráda na jejich koncert. **důsledkový**
 Říkáš nesmysly, a tak už radši mlč! **důsledkový**
 Buď se uvidíme ve středu na francouzštině, nebo si ve čtvrtek půjdeme zahrát volejbal. **vylučovací**
 Báł se tmy, a proto jsem nechala rozsvícenou lampičku. **důsledkový**
 Měli jsme sváteční večeri, neboť rodiče slavili výročí svatby. **příčinný**

4. Ráda chodím na houby, a proto už se těším na podzim.
 Byl smutný, neboť se mu odstěhoval kamarád.
 Začínají prázdniny, tudíž zítra nemusím brzy vstávat!
 Rychle jsme se schovali do chaty, neboť se přihnala bouřka.
 Vždycky má hodně věcí, a tak mu pojedu naproti na nádraží.
 Radši se namažu krémem na opalování, půjdu se totiž učit k bazénu.

5. buď – anebo / vylučovací
 dokonce i / stupňovací
 nýbrž / odporovací
 neboť / příčinný
 však / odporovací
 jednak – jednak / slučovací

6. Evu ještě moc neznáme, protože do naší třídy přistoupila teprve v pololetí. Rozsvítila lampu, protože se náhle setmělo. Včera jsem zůstala spát u Katky, protože jsem se bála jít pozdě v noci sama domů. Rozkvetlou louku jsem obešla obloukem, protože jsem alergická na pyl. Rychle zavřela okno, protože byl průvan. Pálí mě záda, protože jsem včera usnula na sluníčku. Zahrada se jí moc líbila, protože byla plná rozkvetlých stromů, okrasných keřů a květin.

7. Není zastoupen poměr příčinný.

8. Např.:

stupňovací	Některé knihy jsem mu půjčil, některé jsem mu dokonce daroval.
slučovací	Přestal brečet a rozběhl se k domovu.
odporovací	Měla jsem ho moc ráda, ale to už je dávno.
důsledkový	Rozbila si při volejbale koleno, a proto s námi odpoledne nejela na výlet na kolech.
vylučovací	Buď tam nebyl, nebo se před námi dobře skrýval.
příčinný	Musím si jít sbalit věci, neboť zítra odjíždím na dovolenou.

- alergie – přecitlivělost, porušený stav imunitní reaktivity
- **Karel Čapek** (9. 1. 1890 – 25. 12. 1938), český prozaik, dramatik, novinář, básník a překladatel, literární, divadelní a výtvarný kritik, estetik a filozof; bratr Josefa Čapka.
 1925–33 předseda československého PEN klubu. Od roku 1917 redaktor *Národních listů*, od 1921 *Lidových novin*.